

Milica Mitrović

Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet Niš

UDK 159.95:316.6

159.97:616.895.8

TEORIJA UMA

Socijalna kognicija predstavlja multidimenzionalni konstrukt koji se odnosi na kognitivne procese namenjene obradi socijalnih informacija koji obezbeđuju snalaženje individue u socijalnom polju kroz razumevanje sebe i drugih. Socijalna kognicija obuhvata između ostalog i teoriju uma koja se definiše kao sposobnost razumevanja sopstvenih, ali pre svega mentalnih stanja drugih ljudi, što obezbeđuje anticipaciju i tumačenje njihovog ponašanja. Ovakva definicija čini teoriju uma suštinski značajnom za adekvatno socijalno funkcionisanje, što ovaj konstrukt postavlja u fokus interesovanja mnogih istraživača, naročito onih iz oblasti razvojne psihologije i psihopatologije. Istraživanja teorije uma u oblasti psihopatologije opravdava činjenica da se socijalna disfunkcionalnost sreće u manjoj ili većoj meri kod većine duševnih oboljenja. Posebna pažnja posvećena je ispitivanju teorije uma kod osoba obolelih od shizofrenije. Brojna istraživanja uspele su da odgovore na pojedina istraživačka pitanja, ali i pokrenu čitav niz novih, što odslikava svu složenost ispitivanih fenomena.

Ključne reči: socijalna kognicija, teorija uma, psihički poremećaji

THEORY OF MIND

Social cognition is a multidimensional construct that refers to cognitive processes for processing social information that provide good functioning of an individual in the social field through understanding ourselves and others. Social cognition includes theory of mind which is determined as the ability to understand our own, as well as mental states of other people, in order to ensure anticipation and interpretation of their behavior. This determination makes the theory of mind fundamentally important for adequate social functioning, hence it is the focus of interest of many researchers, especially those in the field of developmental psychology and psychopathology. Studying theory of mind in the field of psychopathology is justified by the fact that the social dysfunction is present in a greater or lesser extent in most mental illnesses. Special attention was paid to the theory of mind in people with schizophrenia. Numerous studies have been able to answer the specific research questions, but also launch a number of new, which reflects all the complexity of the studied phenomena.

Keywords: social cognition, theory of mind, mental disorders